مجله علمی پژوهش در روانشناسی، علوم تربیتی و علوم اجتماعی ، شماره ۲۱، پاییز ۱۳۹۹جلد۲، ص ۶۲-۵۱
http://www.jisc.ir

بررسی رابطه آرزوهای جوانان با ویژگی‌های جمعیت شناختی آنان در جوانان شهر کرمان

مجله علمی پژوهش در روانشناسی، علوم تربیتی و علوم اجتماعی (سال ششم)
شماره ۲۱ / پاییز ۱۳۹۹ / ص ۶۲-۵۱

محمدرضا اخضریان کاشانی[۱]، احمد فیروزی[۲]

[۱] استادیار گروه علوم سیاسی دانشگاه تهران، تهران، ایران

[۲] دانشجوی دکترای جامعه شناسی گروه‌های اجتماعی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران، تهران، ایران

نویسنده مسئول:
محمدرضا اخضریان کاشانی

چکیده:

اقتصاد کشور ما در چند سال اخیر با استناد به شاخص های مختلف دچار بحران جدی گردیده است. در این شرایط بحران‌های اقتصادی، عامل مهم و تعیین‌کننده‌ای که تحت تاثیر این شرایط قرار می‌گیرد و بعنوان حلقه واسط بین بحران‌های اقتصادی و اجتماعی، به نوبه خود پیامدهای منفی و مخرّب بعدی را ایجاد می‌کند، متغیر آرزوهاست. بر این اساس هدف از این پژوهش شناخت آرزوی جوانان بین سنین ۱۸ تا ۳۰ سال است. جامعه آماری پژوهش شامل جوانان شهر کرمان بین سنین ۱۸ تا ۳۰ سال می باشد. حجم نمونه شامل ۱۰ نفر از جوانان شهر کرمان در صنوف مختلف می باشند. ابزار مورد استفاده در این پژوهش جهت گردآوری داده‌ها یک پرسشنامه محقق ساخته می‌باشد. داده‌ها با استفاده از روش های آمار توصیفی و استنباطی کروسکال والیس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته اند نتایج حاصل از بررسی داده‌ها نشان می دهد که بین مدت زمان رسیدن به اهداف بر حسب جنسیت، رشته تحصیلی و میزان تحصیلات تفاوت معناداری وجود ندارد.

کلیدواژه: آرزو، جوانان، ویژگیهای جمعیت شناختی.

مقدمه:

کشور ما در شرایط فعلی، بحرانی ترین وضعیت را از نظر نابهنجاری پشت سر می‌گذراند (فیضی و همکاران، ۱۳۹۷). تعداد زیادی از اندیشمندان و صاحبنظران مسائل اجتماعی بر این عقیده می باشند که شرایط فعلی ایران یک شرایط آنومیک است و از سست شدن نظم اجتماعی و از همگسیختگی انسجام اجتماعی (اباذری، ۱۳۹۳) و نیز پیامدهای اجتماعی مخرب و شکاف ها و تناقض‌های حاصل از اجرای سیاست‌های اقتصادی در ایران یاد می‌نمایند. برخی صاحبنظران این شرایط را قوی و رو به تشدید قلمداد نموده‌اند و از گسست‌های هنجاری و وخامت اوضاع اجتماعی و ارتباط آن با سوء عملکرد اقتصادی یاد نموده‌اند (مؤمنی، ۱۳۹۳).

به نظر می رسد شرایط اقتصادیی اجتماعی جامعه به گونه ای است که برای اثبات بحرانی بودن آن نیاز به استدلال نمی باشد. در شرایط بحران‌های اقتصادی، عامل مهم و تعیین کننده‌ای که تحت تأثیر این شرایط قرار می گیرد و به عنوان حلقهٔ واسط بین بحران های اقتصادی و اجتماعی به نوبهٔ خود پیامدهای منفی و مخرّب بعدی را ایجاد می‌کند، متغیر آرزوهاست (دورکهیم، ۱۳۸۹).

آرزوها با رویکردها و دیدگاه‌های مختلفی مورد بررسی قرار گرفته اند. از یک طرف در یک رویکرد، آرزو به عنوان عامل تعیین کنندهٔ موفقیتهای شغلی و تحصیلی و تحرک اجتماعی در نظر گرفته شده است. این رویکرد بیشتر در پژوهش‌های جامعه شناسی آموزش و پرورش و حوزهٔ تحرک اجتماعی مورد توجه بوده است. مطابق این رویکرد، آرزو بر موفقیت فردی، توسعهٔ سرمایه انسانی و تحرک اجتماعی اثر مثبت دارد و نداشتن آرزوهای بلندپروازانه عامل عدم موفقیت و عدم پیشرفت و تداوم فقر و نابرابری اجتماعی تلقی می‌شود. به عبارت دیگر، این رویکرد فقر آرزوها را عامل فقر اقتصادی، تقویت و تداوم نابرابری می‌داند (داگلاس[۱]، ۲۰۱۰؛ بیکر و همکاران[۲]، ۲۰۱۴؛ و مورگان[۳]، ۲۰۱۷). در این باره اسکار لوئیس در نظریهٔ فرهنگ فقر، سطح پایین آرزوها را یکی از خصیصههای کلیدی فرهنگ فقر می‌داند (لوئیس[۴]، ۱۹۶۹). در این رویکرد کنش تابع آرزو فرض می‌شود و آرزو تئوری کنش مردم در زندگی روزمره تلقی می‌شود (هالر[۵]، ۱۹۶۸).

البته برخی از صاحبنظران استدلال های مبتنی بر تعیین کنندگی آرزوها را به چالش کشیده اند و در عوض آرزوها را متأثر از واقعیتهای طبقاتی و ساختاری مدنظر قرار داده اند. به اعتقاد بوردیو[۶] (۱۹۷۳) قوانین بازار تحصیلی از طریق تعیین میزان تحقق و برآورده شدن آرزوها آن‌ها را تعیین میکنند این رویکرد بیشتر بر آرزوهای تحصیلی و شغلی متمرکز بوده استاما در رویکرد دیگر که آرزوها را در چارچوب تئوری آنومی مطالعه می کند و رویکرد پژوهش حاضر نیز هست، آرزوها بهعنوان پیامد بحرآن‌های اقتصادی ـاجتماعی و شرایط آنومیک (دورکهیم، ۱۳۸۹) و به عنوان عاملی در ایجاد انحرافات و مسائل اجتماعی در نظر گرفته می‌شود (دورکهیم، ۱۳۸۹؛ مرتن[۷]، ۱۹۳۸؛ منارد[۸]، ۱۹۹۵؛ روزنبرگر[۹]، ۲۰۱۳).

از نظر دورکیم جامعه باثبات با آرزوها و دستاوردهای محدود، اما رضایتبخش، مشخص می‌شود (میزروخی، ۱۳۷۸). مرتن نیز می‌گوید: فرضیهٔ اصلی من این است که رفتار نابهنجار را از دید جامعه شناسی می توان نشانهٔ از همگسیختگی بین آرزوهای معین فرهنگی و شیوه های ساختاری شدهٔ اجتماعی در جهت رسیدن به این آرزوها دانست (مرتن، ۱۳۷۸). این رویکرد عمدتاً بر آرزوهای مادی و موفقیت پولی و بی حد و حصر شدن این نوع آرزو تأکید دارد. اقتصاد کشور ما در چند سال اخیر به طور توأمان، هم در وضعیت رکود در کلیت اقتصاد و هم رونق در بخش غیر مولّد بوده است. از یک طرف به گواهی شاخص های مختلف اقتصادی یکی از بحرانی ترین شرایط خود را می گذراند؛ شرایطی که رکود، بیکاری، تورم، شرایط نامناسب کسب و کار و ورشکستگی از جمله مختصات آن است.

دینجلیس و الیسون[۱۰] (۲۰۱۸) در پژوهشی به بررسی تأثیر فشار آرزو گسست بین دستاوردها و آرزوها بر سلامت روان و نقش تعدیل کنندهٔ دین در این رابطه پرداختند. نتایج این پژوهش نشان داد فشار آرزو به طور مستقیم بر پریشانی روانشناختی و احساس تنهایی و به طور معکوس بر خوشبینی تأثیر دارد. این یافته ها نشان داد افرادی که موانع جدی در برابر اهداف مطلوب زندگی خود احساس میکنند مضطرب، از نظر اجتماعی منزوی و ناامید هستند. به علاوه این روابط تحت تأثیر دینداری و متغیرهای زمینه‌ای افراد نبوده است. اثر

---

1 . Douglass
2 . Baker & et al.
3 . Morgan
4 . Lewis
5. Haller
6 . Bourdieu
7 . Merton
8 . Menard
9 . Rosenberger
10. Deangelis & Ellison

تعدیل کنندۀ دینداری بر رابطۀ فشار آرزو و سلامت روان تنها در بین پاسخگویان دارای تحصیلات دبیرستان و پایینتر معنی دار بوده است.

روحانی و همکاران (۱۳۹۸) در پژوهش «بررسی آرزوهای اجتماعی دانش‌آموزان دبیرستانی ۱۵ تا ۱۸ ساله در شهر یزد» انجام پیمایشی با نمونه گیری خوشه ای چندمرحله‌ای بر روی ۲۷۱۲ نفر از جوانان یزدی، میزان اهمیت هر دسته از آرزوها و اثرات متغیرهای ساختاری- جمعیتی شامل جنسیت، سن و رشته تحصیلی مورد ارزیابی قرار گرفت. نتایج این مطالعه نشان داد که آرزوهای خانواده محور مهمترین و آرزوهای سیاسی کم اهمیت‌تر ین دسته از آرزوهای جوان ان بود هاند. همچنین، اهمیت آرزوها برای دختران بیشتر از پسران بوده و عموماً با افزایش سن از میزان اهمیت آرزوها کاسته شده است. علاوه بر این، رشته ای تحصیلی جوانان نیز با برخی از دسته ها ی آرزو رابطه معناداری داشته است. در نهایت، ضمن بحث در مورد آرزوهای مهم شناسایی شده، زمینه‌های نیازمند به برنامه‌ریزی و سیاستگذاری معرفی گردیده است.

از جمله شواهد بحران اقتصادی کشور می توان به کاهش نرخ رشد اقتصادی کشور از ۶/۱۹ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۵/۴ - درصد در سال ۱۳۹۱(مرکز آمار ایران، ۱۳۹۲) تنزل رتبه ایران از نظر شاخص سهولت انجام کسب و کار از۱۰۸ در سال ۲۰۰۶ ، به ۱۴۵ در سال ۲۰۱۳ (گزارشهای بانک جهانی، ۲۰۰۶، ۲۰۱۳)؛ افزایش نرخ تورم از ۱۰/۴ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۳۴/۷ درصد در سال ۱۳۹۲(بانک مرکزی جمهوری اسالمی ایران، ۱۳۹۴) اشاره کرد. از طرف دیگر، همزمان با این وضعیت بحرانی، سودآوری بالای بخش غیرمولّد نیز یکی از ویژگی‌های اقتصاد ایران است که به اعتقاد برخی از صاحبنظران منجر به رشد طبقۀ نوکیسه در کشور شده است (فیضی و همکاران، ۱۳۹۷). پرسش پژوهش حاضر این است که در این شرایط اقتصادی بحرانی، اهداف و آرزوهای جوانان چیست؟

روش شناسی:

پژوهش حاضر با توجه به هدف توصیفی از نوع همبستگی می باشد. جامعه مورد بررسی در این پژوهش جوانان شهر کرمان بین سنین ۱۸ تا ۳۰ سال می باشد. حجم نمونه شامل ۱۰ نفر از جوانان شهر کرمان در صنوف مختلف می باشند. ابزار مورد استفاده در این پژوهش جهت گردآوری داده‌ها یک پرسشنامه محقق ساخته است. فرایند اجرای پژوهش دارای پنج مرحله مشخص می‌باشد که بترتیب عبارتند از: تنظیم پرسشنامه، نمونه‌گیری، جمع آوری اطلاعات، استخراج، جداول آماری و محاسبات، تجزیه وتحلیل و تنظیم گزارش.

یافته ها:

تجزیه و تحلیل مطالب در دو بخش ارائه شده است.

ابتدا با استفاده از آمار توصیفی به برر سی سوالات پرداخته شده تا اطلاعا تی جمعیت شناختی بدست آورده سپس با استفاده از آزمون کرو سیکال والیس فرضیه ها و سوالات پژوهش با استفاده از نرم افزار اس پی اس اس مورد بررسی قرار دادیم. تهیه گزارش‌های متعدد درباره مباحث متفاوتی که در این بررسی مورد مطالعه قرار گرفته است.

۱.۱ توضیح بر حسب محل سکونت

کلیه جمعیت مورد نظر پرسش ما در شهر کرمان ساکن هستند.

۲.۱ تر کیب جنسی و سن

تعداد افراد شرکت داده شده در این پرسشنامه ۶ مرد و ۴ زن می‌باشند و رنج سنی آن‌ها بین ۱۸ تا ۳۰ سال می‌باشد که از این تعداد ۱نفر ۱۸ سال و ا نفر ۲۰ سال ا نفر ۲۲ سال ا نفر ۲۴ سال ۲ نفر ۲۵ سال ۳ نفر ۲۷ سال ا نفر ۳۰ سال است.

۳.۱ ترکیب تحصیلی

میزان سواد و پاسخگویی بطور کلی در گروه مورد مطالعه ما

رشته ریاضی ۲ نفر

رشته علوم تجربی ۲ نفر

رشته مهند سی شیمی ۲ نفر

رشته مهند سی برق ۱نفر

رشته ادبیا ت وعلوم انسانی ۲ نفر

رشته مهند سی عمران ۱ نفر

رشته پزشکی ۱نفر

رسانه مورد استفاده

گو شی تلفن همراه و اینترنت که افراد بصورت اینترنتی و تلفنی از آن‌ها سوال پرسیده شده وآن‌ها پاسخ خود را یا بصورت شفاهی ارسال نموده اند یا اینکه فرم از طریق اینترنتی به آن‌ها ارسال شده و با پاسخ آن را عودت داده اند.

۱. آماره های توصیفی

۱-۱ توزیع فراوانی جنسیت جامعه جوانان

با توجه به تجزیه و تحلیل داده ها، ۶۰ درصد جوانان، مرد و ۴۰ درصد بقیه، زن می باشند (جدول و نمودار ۱).

جدول۱: توزیع فراوانی جنسیت جوانان

جنسیت	فراوانی	درصد
مرد	۶	۶۰
زن	۴	۴۰
کل	۱۰	۱۰۰

۱-۲- توزیع فراوانی میزان تحصیلات

باتوجه به تجزیه و تحلیل داده ها، ۳۰ درصد از افراد زیر دیپلم بودند، ۲۰ درصد دیپلم، ۳۰ درصد لیسانس، ۲۰ درصد فوق لیسانس می باشند(جدول و نمودار ۱-۲).

جدول شماره۲.توزیع فراوانی میزان تحصیلات

میزان تحصیلات	فراوانی	درصد
زیردیپلم	۳	۳۰
دیپلم	۲	۲۰
لیسانس	۳	۳۰
فوق لیسانس	۲	۲۰
کل	۱۰	۱۰۰

۱-۳- توزیع فراوانی سن جوانان

باتوجه به تجزیه و تحلیل داده ها، ۱۰ هرکدام از جوانان با سن ۱۸،۲۰،۲۲،۲۴ و۳۰ سال دارای۱۰ درصد فراوانی و سن ۲۵ سال دارای ۲۰ درصد فراوانی و سن ۲۷ سال دارای ۳۰ درصد فراوانی می باشند(جدول و نمودار ۱-۳).

جدول شماره۳. توزیع فراوانی سن جوانان

سن	فراوانی	درصد
۱۸	۱	۱۰
۲۰	۱	۱۰
۲۲	۱	۱۰
۲۴	۱	۱۰
۲۵	۲	۲۰
۲۷	۳	۳۰
۳۰	۱	۱۰
کل	۱۰	۱۰۰

۴-۱- توزیع فراوانی رشته تحصیلی جوانان

با توجه به تجزیه و تحلیل داده ها، هر کدام از افراد با رشته های تحصیلی ریاضی، تجربی و ادبیات فارسی دارای ۲۰ درصد فراوانی و رشته های مهندسی شیمی، برق، عمران و پزشکی دارای ۱۰ درصد فراوانی می‌باشند (جدول و نمودار۴).

جدول شماره۴. توزیع فراوانی رشته تحصیلی جوانان

رشته تحصیلی	فراوانی	درصد
ریاضی	۲	۲۰
تجربی	۲	۲۰
ادبیات فارسی	۲	۲۰
مهندسی شیمی	۱	۱۰
مهندسی برق	۱	۱۰
مهندسی عمران	۱	۱۰
پزشکی	۱	۱۰
کل	۲۰	۱۰۰

۲- بررسی سوالات پرسشنامه (آماره استنباطی)

۲-۱ جوانان بیشتر چه اهدافی دارند؟

پرسشنامه جامعه شناسی جوانان، نشان می دهد که موفقیت در کنکور و موفقیت در شغل به ترتیب اهمیت آن چیزی است که جوانان به عنوان اهداف خود انتخاب نموده‌اند. در مقابل کسانی که آرامش و رسیدن به اهداف در زندگی را به طور کلی انتخاب نموده اند، تعداد کمی بوده اند.

با توجه به تجزیه و تحلیل داده ها، ۳۰ درصد جوانان، موفقیت در کنکور، ۲۰ درصد رسیدن به اهداف به طور کلی، ۴۰ درصد موفقیت در شغل، ۱۰ درصد هم ارامش را به عنوان هدف انتخاب نموده‌اند. بنابراین می توان گفت ۷۰ درصد جوانان، مهمترین هدف و دغدغه زندگی شان را تحصیل و شغل خود ارزیابی کرده‌اند.

جدول شماره۵. توزیع فراوانی اهداف جوانان

اهداف	فراوانی	درصد
موفقیت در کنکو ر	۳	۳۰
رسیدن به اهداف به طور کلی	۲	۲۰
موفقیت در شغلی	۴	۴۰
آرامش	۱	۱۰
کل	۱۰	۱۰۰

۲-۱-۱ آیا اهداف جوانان با توجه به جنسیت تفاوت دارد؟

جدول ۶. نمره اهداف جوانان

جنسیت	تعداد	میانگین رتبه
زن	۴	۶
مرد	۶	۵/۱۷
کل	۱۰	

جدول شماره۷. نمره اهداف جوانان

	اهداف جوانان
کای-اسکوئر	۰/۲
درجه آزادی	۱
سطح معناداری	۰/۶۵۵

با توجه به نتایج جدول ۶ و ۷ براساس تحلیل استنباطی مقدار سطح معناداری بیشتر از ۰/۰۵ است. یعنی فرض برابری میانگین‌ها رد نشده و بین اهداف جوانان برحسب جنسیت تفاوت معناداری وجود ندارد. این نتایج از آزمون ناپارامتری کروسیکال والیس برای مقایسه میانگین‌ها استفاده شده است.

۲-۱-۲ آیا اهداف جوانان با توجه به رشته تحصیلی تفاوت دارد؟

جدول شماره۸. نمره اهداف جوانان

میانگین رتبه	تعداد	رشته تحصیلی
۴/۷۵	۲	ریاضی
۲	۲	تجربی
۷/۵۰	۱	مهندسی شیمی
۴/۵۰	۱	مهندسی برق
۸/۷۵	۲	ادبیات فارسی
۷/۵۰	۱	مهندسی عمران
۴/۵۰	۱	پزشکی
	۱۰	کل

جدول شماره۹. نمره اهداف جوانان

اهداف جوانان	
۶/۸	کای-اسکوئر
۶	درجه آزادی
۰/۳۳۹	سطح معناداری

با توجه به نتایج جدول ۸ و۹ براسا س تحلیل استنباطی مقدار سطح معناداری بیشتر از ۰/۰۵ است. یعنی فرض برابری میانگین‌ها رد نشده و بین اهداف جوانان بر حسب رشته تحصیلی، طبق آزمون کروسیکال والیس تفاوت معناداری وجود ندارد.

۲-۱-۳ آیا اهداف جوانان با توجه به سن تفاوت دارد؟

جدول شماره۱۰.نمره اهداف جوانان

میانگین رتبه	تعداد	سن
۲	۱	۱۸
۲	۱	۲۰
۲	۱	۲۲
۷/۵۰	۱	۲۴
۶	۲	۲۵
۷/۳۳	۳	۲۷
۷/۵۰	۱	۳۰
	۱۰	کل

جدول شماره۱۱. نمره اهداف جوانان

اهداف جوانان	
۶/۶۴	کای-اسکوئر
۶	درجه آزادی
۰/۳۵۵	سطح معناداری

با توجه به نتایج جدول۱۰ و ۱۱براساس تحلیل استنباطی مقدار سطح معناداری بیشتر از۰.۰۵ است. یعنی فرض برابری میانگین‌ها رد نشده و بین اهداف جوانان بر حسب سن، طبق آزمون کروسیکال والیس تفاوت معناداری وجود ندارد.

۴-۱-۲ آیا اهداف جوانان با توجه به میزان تحصیلات تفاوت دارد ؟

جدول شماره ۱۲. نمره اهداف جوانان

میانگین رتبه	تعداد	میزان تحصیلات
۲	۳	زیر دیپلم
۷/۵۰	۲	دیپلم
۷/۳۳	۳	لیسانس
۶	۲	فوق لیسانس
	۱۰	کل

جدول شماره ۱۳. نمره اهداف جوانان

اهداف جوانان	
۶/۶۴	کای-اسکوئر
۳	درجه آزادی
۰/۰۳	سطح معناداری

با توجه به نتایج جدول ۱۲ و ۱۳ براساس تحلیل استنباطی مقدار سطح معناداری کمتر از ۰.۰۵ است. یعنی فرض برابری میانگین‌ها رد شده و بین اهداف جوانان بر حسب میزان تحصیلات ، طبق آزمون کروسیکال والیس تفاوت معناداری وجود دارد.

۲-۲ مدت زمان رسیدن به اهداف از نظر جوانان چگونه است ؟

باتوجه به تجزیه و تحلیل داده ها، ۳۰ درصد جوانان، مدت زمان رسیدن به هدف را یک سال، ۱۰ درصد مدت زمان رسیدن به اهداف هر کدام به طور مجزا دو، پنج و شش سال و ۳۰ درصد مدت زمان لازم برای رسیدن به هدف را بسیار زیاد بیان نموده‌اند. بنابراین می توان گفت ۶۰ درصد جوانان، به هر دلیلی مدت زمان بسیار کوتاه و یا مدت زمان بسیار زیاد برای رسیدن به اهداف خود درنظر گرفته اند.

جدول شماره ۱۴. توزیع فراوانی مدت زمان رسیدن به اهداف

مدت زمان رسیدن به اهداف	فراوانی	درصد
یک سال	۳	۳۰
دوسال	۱	۱۰
پنج سال	۱	۱۰
شش سال	۱	۱۰
بسیار زیاد	۳	۳۰
داده گمشده	۱	۱۰
کل	۱۰	۱۰۰

۱-۲-۲ آیا مدت زمان رسیدن جوانان به اهدا ف با توجه به جنسیت تفاوت دارد ؟

جدول شماره ۱۵. نمره مدت زمان رسیدن به اهداف

میانگین رتبه	تعداد	جنسیت
۵/۳۳	۳	زن
۴/۳۸	۶	مرد
	۹	کل

جدول شماره ۱۶ . نمره مدت زمان رسیدن به اهداف

مدت زمان	
۰/۰۷	کای-اسکوئر
۱	درجه آزادی
۰/۷۸۹	سطح معناداری

با توجه به نتایج جدول ۱۵و ۱۶ براساس تحلیل استنباطی مقدار سطح معناداری بیشتر از ۰/۰۵ است. یعنی فرض برابری میانگین‌ها رد نشده و بین مدت زمان رسیدن به اهداف بر حسب جنسیت تفاوت معناداری وجود ندارد.

۲-۲-۲ آیا مدت زمان رسیدن جوانان به اهداف با توجه به رشته تحصیلی تفاوت دارد ؟

جدول شماره۱۷ . نمره مدت زمان رسیدن به اهداف

میانگین رتبه	تعداد	رشته تحصیلی
۳	۲	ریاضی
۵	۲	تجربی
۸	۱	مهندسی شیمی
۵	۱	مهندسی برق
۶	۱	ادبیات فارسی
۲	۱	مهندسی عمران
۸	۱	پزشکی
	۹	کل

جدول شماره ۱۸. نمره مدت زمان رسیدن به اهداف

مدت زمان هدف	
۵/۱۴	کای-اسکوئر
۶	درجه آزادی
۰/۵۲۶	سطح معناداری

با توجه به نتایج جدول ۱۷ و ۱۸ براسا س تحلیل استنباطی مقدار سطح معناداری بیشتر ا ز ۰/۰۵ است. یعنی فرض برابری میانگین‌ها رد نشده و بین مدت زمان رسیدن به اهداف بر حسب رشته تحصیلی، طبق آزمون کروسیکال والیس تفاوت معناداری وجود ندارد .

۳-۲-۲ آیا مدت زمان رسیدن جوانان به اهداف با توجه به سن تفاوت دارد؟

جدول شماره۱۹ . مدت زمان رسیدن به اهداف

میانگین رتبه	تعداد	سن
۸	۱	۱۸
۲	۱	۲۰
۲	۱	۲۲
۴	۱	۲۴
۵	۲	۲۵
۵	۲	۲۷
۸	۱	۳۰
	۹	کل

جدول شماره ۲۰. نمره مدت زمان رسیدن به اهداف

مدت زمان رسیدن به اهداف	
۵/۳۵	کای-اسکوئر
۶	درجه آزادی
۰/۴۹۹	سطح معناداری

با توجه به نتایج جدول ۱۹ و ۲۰ براساس تحلیل استنباطی مقدار سطح معناداری بیشتر از ۰/۰۵است. یعنی فرض برابری میانگین‌ها رد نشده و بین مدت زمان رسیدن به اهداف بر حسب سن، طبق آزمون کروسیکال والیس تفاوت معناداری وجود ندارد.

۴-۳-۲ آیا مدت زمان رسیدن جوانان به اهداف با توجه به میزان تحصیلات تفاوت دارد؟

جدول شماره۲۱ . نمره مدت زمان رسیدن به اهداف

میانگین رتبه	تعداد	میزان تحصیلات
۲	۳	زیر دیپلم
۷/۵۰	۲	دیپلم
۷/۳۳	۲	لیسانس
۶	۲	فوق لیسانس
	۹	کل

جدول شماره۲۲. نمره مدت زمان رسیدن به اهداف

مدت زمان رسیدن به اهداف	
۳/۶۴	کای-اسکوئر
۳	درجه آزادی
۰/۳۰۳	سطح معناداری

با توجه به نتایج جدول ۲۱ و ۲۲ براسا س تحلیل استنباطی مقدار سطح معناداری بیشتر از ۰/۰۵ است. یعنی فرض برابری میانگین‌ها رد نشده و بین مدت زمان رسیدن به اهداف بر حسب میزان تحصیلات، طبق آزمون کروسیکال والیس تفاوت معناداری وجود ندارد.

بحث و نتیجه گیری:

آرزوها، یکی از مفاهیم مهم اجتماعی هستند که پیامدهای اجتماعی متعددی در پی دارند ، اما در بیشتر پژوهش‌های جامعه شناسی مغفول مانده اند و روانشناسان آن را علیرغم دلالت های اجتماعی فراوان به ویژگی‌های روانی تقلیل می دهند در این راستا ضمن برشمردن دلایل اهمیت این مفهوم اجتماعی و نقش آن در شکل‌گیری جهت‌گیری‌های اجتماعی کلی جامعه، پژوهش حاضر با هدف شناخت میزان آرزوی جوانان بین سنین ۱۸ تا ۳۰ سال صورت پذیرفته است. نتایج حاصل از بررسی نظرات ۱۰ نفر از جوانان شهر کرمان در صنوف مختلف با استفاده از پرسشنامه محقق نشان داده است که ۳۰ درصد جوانان، موفقیت در کنکور، ۲۰ درصد رسیدن به اهداف به طور کلی، ۴۰ درصد موفقیت در شغل، ۱۰ درصد هم ارامش را به عنوان هدف انتخاب نموده‌اند. بنابراین می توان گفت ۷۰ درصد جوانان، مهم‌ترین هدف و دغدغه زندگی شان را تحصیل و شغل خود ارزیابی کرده‌اند. همچنین نتایج اجرای آزمون کروسکال نشان داده است که بین مدت زمان رسیدن به اهداف بر حسب جنسیت، رشته تحصیلی و میزان تحصیلات تفاوت معناداری وجود ندارد.

نتایج این پژوهش در خصوص اهداف جوانان نشان داده است که ۷۰ درصد جوانان، مهمترین هدف و دغدغه زندگی‌شان را تحصیل و شغل خود ارزیابی کرده‌اند. این مطلب نشان دهنده آن می‌باشد که اکثر جوانان مهم‌ترین آرزو و دغدغه زندگی شان را تحصیل و شغل می‌دانند. نتایج این بخش از پژوهش با نتایج پژوهش فیضی و همکاران (۱۳۹۷) همخوانی دارد. در یک جامعهٔ سالم با یک اقتصاد سالم، کسب پول و ثروت میتواند از مسیر کار و تلاش به دست آید. در چنین شرایطی مسیر طبیعی برای کسب پول و ثروت و رفاه از منظر یک جوان می‌تواند کسب مدارج تحصیلی بالا و به دست آوردن شغل مناسب باشد. همچنین در شرایط فعلی معمولا آرزوهای شغلی و تحصیلی مورد توجه جوانان قرار می‌گیرد. مقایسهٔ یافته‌های برخی از پژوهش‌های قبلی (اکبرزاده، ۱۳۷۴ و فیضی و ابراهیمی، ۱۳۹۷) با پژوهش حاضر نشان از افزایش گرایش مردم به پول دارند. اکثر پاسخگویان در این پژوهش‌ها، آرزوی داشتن پول و ثروت را اولویت اول خود ذکر کرده‌اند.

همچنین نتایج اجرای آزمون کروسکال در این پژوهش داده است نشان که بین مدت زمان رسیدن به اهداف بر حسب جنسیت، رشته تحصیلی و میزان تحصیلات تفاوت معناداری وجود ندارد این نتیجه از پژوهش با نتایج پژوهش محمدی کاجی و کامکاری (۱۳۸۸) همخوانی دارد اما در برخی پژوهش‌های مورد مطالعه همانند پژوهش روحانی و همکاران (۱۳۹۸) اهمیت آرزوها برای دختران بیشتر از پسران بوده و عموماً با افزایش سن از میزان اهمیت آرزوها کاسته شده است. علاوه بر این، رشته‌های تحصیلی جوانان نیز با برخی از دسته‌های آرزو رابطه معناداری داشته است.

با توجه به اینکه هدف یک دستاورد خاص و قابل سنجش است که در یک زمان مشخص و با هزینه معین به آن دست خواهیم یافت لذا می‌توان علاوه بر اینکه جهت انتخاب اهداف، واقعیت‌ها و فرایندهای منظم را در نظر می‌گیریم؛ زمان لازم برای دستیابی به هر هدف را نیز تعیین نموده و با برنامه‌ریزی مناسب از اتلاف زمان جلوگیری نماییم، این امر، نقش موثری در کنترل زمان و دستیابی به موقع به اهداف و آرزوها توسط جوانان خواهد داشت.

پیشنهادها:

- ✓ اولویت آرزوهای جوانان نشان می‌دهد که آن‌ها آرزوهای خود را نه بر اساس تبلیغات رسانه‌های رسمی یا اولویت‌های مختلف نهادی بلکه بر اساس اولویت‌های شخصیشان برمی‌گزینند. اولویت‌های آرزوهای آنان نشان می‌دهد آن‌ها به دنبال دنیایی متفاوتتر از دنیای سیاستگذاری رسمی می‌روند. به همین دلیل لازم است در برنامه‌های صورت گرفته آرزوهای جوانان دیده و شنیده شود.
- ✓ با توجه به عدم تفاوت معنا دار بین مدت زمان رسیدن به اهداف بر حسب جنسیت، رشته تحصیلی و میزان تحصیلات پیشنهاد می‌گردد تدابیر لازم جهت دستیابی به آرزوهای جوانان بدون در نظر گرفتن جنسیت، رشته تحصیلی و میزان تحصیلات تدابیر لازم اندیشیده شود.
- ✓ با توجه به اهمیت زمان جهت دستیابی به اهداف به جوانان پیشنهاد می‌گردد با برنامه‌ریزی صحیح و اولویت‌بندی زمانی به اهداف مورد نظر زمان مورد نیاز جهت دستیابی به اهداف را کنترل نمایند تا در زمان مناسب و لازم به اهداف خود دست یابند.

منابع:

منابع فارسی:

اباذری، یوسف (۱۳۹۳). جامعه بازار. در گزارش وضعیت اجتماعی کشور (کتاب چکیده ها). وضعیت اجتماعی کشور.

اکبرزاده، نسرین (۱۳۷۴). بررسی تأثیر شرایط اجتماعی ـاقتصادی ایران در دهۀ ۷۱ـ۱۳۶۱ بر آرزوهای نوجوانان سال چهارم دبیرستان تهران، علوم انسانی دانشگاه الزهراء(س)، ۱۳ و ۱۴:۲۹-۴۵.

دورکهیم، امیل (۱۳۸۹). خودکشی، ترجمۀ نادر سالارزاده امیری، تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی.

رفیع پور، فرامرز (۱۳۷۸). آنومی یا آشفتگی‌های اجتماعی: پژوهشی درباره پناسیل آنومی. تهران: انتشارات سروش.

روحانی، علی؛ عسکری ندوشن، عباس و کشاورزی، سعید (۱۳۹۸). بررسی آرزوهای اجتماعی دانش‌آموزان دبیرستانی ۱۵ تا ۱۸ ساله در شهر یزد. فصلنامه مطالعات راهبردی ورزش و جوانان،۴۴: ۲۳۷ -۲۵۶.

سازمان ملی جوانان (۱۳۸۵). الگوها و آرمان‌های جوانان با تأکید بر شخصیت‌ها و گروه‌های مرجع جوانان.

فیضی، ایرج و مرضیه ابراهیمی (۱۳۹۷). پیمایش ملی خانواده، انتشارات جهاد دانشگاهی واحد البرز.

فیضی، ایرج؛ نایبی، هوشنگ و معیدفر، سعید (۱۳۹۷). آرزوهای آنومیک جوانان و پیامدهای آن. مسائل اجتماعی ایران، ۹(۲):۱۷۷-۲۰۷.

گودرزی، محسن (۱۳۸۷). گرایش‌های فرهنگی و نگرش‌های اجتماعی ایرانیان، دفتر طرح‌های ملی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

محمدی کاجی، مهدی و کامکاری، کامبیز (۱۳۸۸). بررسی تاثیر عوامل زمینه ای (سن، جنس، تحصیلات والدین، و وضعیت تحصیلی فرد) بر پیگیری آمال و آرزوهای تحصیلی و شغلی (جهت یابی مسیرهای تحصیلی و شغلی) دانش آموزان کانادایی در مقطع دبیرستان و پس از آن. پژوهش‌های مشاوره، ۸(۲۹):۹۹-۱۲۰.

مرتن، رابرت (۱۳۷۸). ساختار اجتماعی و بی هنجاری در نظریه‌های بنیادی جامعه‌شناختی. لوئیس کوزر و برنارد روزنبرگ، ترجمه فرهنگ ارشاد، تهران: نشر نی.

مؤمنی، فرشاد (۱۳۹۳). درهم تنیدگی بحران‌های اقتصادی اجتماعی در ایران معاصرخطر تشدید آنومی اقتصادی. در گزارش وضعیت اجتماعی کشور (کتاب چکیده ها)، شورای اجتماعی کشور.

میزروخی، افرایم هارولد (۱۳۷۸). موفقیت و فرصت در نظریه‌های بنیادی جامعه شناختی. لوئیس کوزر و برنارد روزنبرگ، ترجمه فرهنگ ارشاد، تهران: نشر نی.

ولد، جرج، توماس برنارد و جفری اسنیپس (۱۳۸۰). جرم شناسی نظری (گذری بر نظریه های جرم شناسی)، ترجمه علی شجاعی، تهران: انتشارات سمت.

منابع انگلیسی

Agnew, Robert S. (1980) ‘Success and Anomie: A Study of the Effect of Goals on Anomie’, Sociological Quarterly, 21(1): 53–64.

Baker, W., Sammons, P., Siraj-Blatchford, I., Sylva, K., Melhuish, E., &Taggart, B. (2014) ‘Aspirations, Education and Inequality in England: Insights from the Effective Provision of Pre-School’, Primary and Secondary Education Project. Oxford Review Of Education, 40(5): 525-542.

Bourdieu, P. (1973) ‘Cultural Reproduction and Social Reproduction’, In R. K. Brown (Ed.), Knowledge, Education and Cultural Change: Papers in the Sociology of Education, London: Tavistock, 71–112.

Deangelis, R. T. and Ellison, C. G. (2018) ‘Aspiration Strain and Mental Health: The Education-Contingent Role of Religion’, Journal for the Scientific Study of Religion, 57: 341-364.

Douglass, J. (2010) ‘Creating a Culture of Aspiration: Higher Education’, Human Capital and Social Change. Procedia - Social And Behavioral Sciences, 2(5): 6981-6995.

Hagan.J; H Merkens; K Boehnke (1995) ‘Delinquency and Disdain: Social Capital and the Control of Right-Wing Extremism Among East and West Berlin Youth’, American Journal of Sociology, 100(4): 1028-1052.

Haller, A. (1968) ‘On the Concept of Aspiration’, Rural Sociology (33) 4: 484-487.

Kasser, T., & Ryan, R. M. (1996) ‘Further Examining the American dream: Differential Correlates of Intrinsic and Extrinsic goals’, Personality and Social Psychology Bulletin, 22: 280-287.

Lewis, Oscar (1969) ‘Culture of Poverty’, In Moynihan, Daniel P. On Understanding Poverty: Perspectives from the Social Sciences. New York: Basic Books, 187–220.

Menard, Scott (1995) ‘A Developmental Test of Mertonian Anomie Theory’, Journal Of Research In Crime And Delinquency, 32(2): 136-174.

Merton, R. (1938) ‘Social structure and anomie’, American SociologicalReview, 3: 672-82.

Morgan, Stephen L. (2007) 'Expectations and Aspirations' In George Ritzer, ed., The Blackwell Encyclopedia of Sociology, 1528-1531.
Rosenberger, Jared S. (2013) 'Crime, Media, and the American Dream: The Role of Media Consumption in Institutional Anomie Theory', Electronic Thesis or Dissertation. University of Akron.